ઉકરડે ચમન

યાને

ગુલાબે-ગુલશન.

પ્રસિદ્ધ કર્તા.

ગાંધી, પ્રેમચંદ વિઠ્ઠલ.

ઠે. ખાંચીની પોળમાં—અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૧ લી. [illegible] ૧૦૦૦

સને ૧૯૦૬ સંવત ૧૯૬૨

અમદાવાદ

ધી "ચીમનલાલ" પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં

ઈશ્વરભાઈ ગોવિંદરામે છાપ્યું.

કિંમત ચાર આના.

ગુલાબે ગુલશન.

ભાગ ૪ થો

ગઝલ સ્તાન

ગઝલ—કાફી

દીલ જાનસે ફીદા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો,
કુરબાન હો રહા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો,
તેરી ગલીમે આયા તેરે ઇશ્કને સતાયા
બદનામ હો રહા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો,
તેરી ઇશ્કકી કટારી દીલપર લગી હુએ કારી,
જખ્મી મંએ હો રહા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો
તેરે ગલેકા ગજરા મેરે ગલેમે ડારા
ગલે હાર હો રહા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો.
શીરીનને ફુલમારા મન્સુર જા પુકારા,
સુલીપે ચડ રહા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો,
સુરદેકો જીંદા કરકે હમ હુએ ઇઝની પડકે,
મુજરીમ મંએ હો રહા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો
આરા ચલા હુએ સરપર પહોંચા મંએ દરપે મરકર
ખબરદાર હો રહી હું ચાહે બોલો યા ન બોલો,

ગઝલ—મુજરત

બંદા બના ચુકી હુએ હમકો બતાઓ ખ્વાજા
દીલ હુએ નીસાર ખ્વાજા જા હુએ ફીદાઓ ખ્વાજા
દેખી હુએ કુદરતીયોને શાને ખુદાએ ખ્વાજા,
કો ઇખ્તીઆર હોકે હમ હુએ ફીદાએ ખ્વાજા,
ચાહે ગદા બના લે ચાહે અમીર કરદે,
રાજી હુએ હમ ઉસીમે જો હોરઝાએ ખ્વાજા,
જન્નતકી ક્યા હવીસ હુએ હુરોંકી ક્યા તમન્ના,
ધરકર રહી હુએ દીલમે શાને ખુદાએ ખ્વાજા,

મુઝતર તેરી નઝરમે શાહોકી ક્યા હકીકત
અલ્લાહને બતાયા હમકો ગદાએ ખ્વાજા.

ગઝલ મહામુદશાહ

ચાલો સખી અજમેર નગર ખ્વાજેકા જોબન દેખતલો,
ફુલકી ચાદર માથે ઓડે મનમોહનકો દેખતલો,
નુરે ઇલાહીકા યેબારસત હએ ખ્વાજા પીઆરી ફુલીબહાર,
દુલો ચીશ્તી બન બયેઠે હએ આકે દરશન દેખતલો,
સેજ રચી હએ ધુમ મચી હએ શું ન ગાયન હએ હુરો મલક,
જએ માગત હએ ચીશ્તી પીઆસે બર પાવત હએ મનકી મુરાદ.
દે તુ દાતા આન ભીકારીકો ખાસા ભોજન દેખતલો,
ગેસુ સજ્જે હએ ચોખટકો મોરે ખ્વાજાકા અંગન દેખતલો,
તુમરે દગરવાપે આન પડા મહેમુદશાહ અયે ગરીબ નવાઝ,
ગએર ભયો હએ હાલ મોરા તુમ પોલકે ચલવન દેખતલો.

કાહારવા—દાદર,

આવો આવો નગરીઆ હમારારે
પડી સુની સજરીયા હમારીરે—આવો
મોતી પરોદીએ બયેઠે હો તુમ બાલ બાલમે
ઝુલ્ફે બના બનાકે ફસાતે હો જાલમે
લાગી કએસી ગુઝરીઆ હમારીરે—આવો
એ હુસ્ન ચંદરોજ હએ હો કાસ ખીઆલમે
એક દીન ઝવાલ હોતા હએ આખીર કમાલમે
નહી બાજે બસરીયા હમારીરે—આવો
મુજ બાવફાકો ભુલગએ કીસ ખીઆલમે
શાયદ ફસે હો તુમ કીસી ગેસુકે જાલમે
જાત બીતી ઉમરીયા હમારીરે—આવો
યેક યેકસે યેક બડકે હએ હુસ્નો જમાલમે
ખોટા ખરા નીકલતા હમે કીસ્મતકે માલમે
જાગો જાગો નગરીયા હમારીરે—આવો
પહેલેતો દીલકો દે દીયા મે આઝમાએ દીલ
ફીર દીલહી દીલમે કહેતા હુ અફસોસ હાયે દીલ
પડ ગઈ સુની સજરીયા હમારીરે—આવો
સાકીને રંગ દીયા મુજેહ રંગે શરાબમે
જલવા ખુદાઈકા નઝર આયા શરાબમે

રંગદે રંગદે ચુંદરીઆ હમારીરે—આવો
ખ્વાજેકા નામ સુનકે મંએ આય હું દુરસે
કીસ્તી કો મેરી ભરદો મહમ્મદ કે નુરમે
ભરદે ભરદો ગગરીયા હમારીરે—આવો
સબ ઉમ્ર અપની હમને ખો યુંહી તબાહકી
અબ સરપે લેકે જાતે હંએ ગઠડી ગુનાહકી
હાએ બીતી ઉમરીયા હમારીરે—આવો
મોહોતાજ હું ગરીબ હું બેશક હું મંએ મજુર
કબ તક રહું મંએ આપકે કદમોસુ દુર દુર
કબી લે લો ખબરીયા હમારીરે—આવો
સો કરવટે બદલતા હું પડતી નહી હએ કલ
કીસ ગુલકા હએ ખીઆલ મુજેહ હાએ આજકલ
કીસ્સે લડ ગઇ નજરીયા હમારીરે—આવો

ગઝલ-મોઅલ્લક્

માંગતે હો મુફ્ત દીલ કયુંકર સનમ દે દેંગે હમ,
પાંચ બોસે હયે બહા પર એસા કમ દે દેંગે હમ,
બુલ હવીસ હમકો ન સમજો આશકે જાબાઝ હયે,
દીલ હયે કયા શએ જાંતેરે ઝેરે યદમ દે દેકે દમ,
વસ્લકા વાઅદા ન ટાલો જાને મન દે દેકે હમ;
આપકી દમ બાઝીયોપર અપના દમ દે દેગે હમ,
હસરતે બોસોમે ગર યુંહી રવા લબ ચાટતા
ગોલ કર શરબતમે અયે દીલ ગુજકો સમ દેંગે હમ,
યે કભી સાગીરમે દેખા હમને હાલે દો જહાં,
કરકે સાકી પર તસદ્દુક જામે જમ દે દેંગે હમ,
કએરસે ગર વો બુતે સંગી યહાં આ જાયેગા,
ઉસકો રહેનેકે લીયે દીલકા હરમ દે દેગે હમ,
અહેદ પએમા જીસ તરાહવો હમસે કરતે હયેઝરીફ,
ગએરસે મીલનેકી ઉનકો ભી કસમ દે દેગે હમ,

ગઝલે અલી

અયે મેરે પીર હીદાયતકે બતાને વાલે
નારે દોઝખસે મુરદોં બચાને વાલે
દરે અકદસપે ખડા આપકે આગે બંદા
લો ખબર જલદીસે મુરદોં કે જીલાને વાલે

આપકા બસ હય વસીલા હમે' યા ગોસે ઉમમ
આપકો છોડકે અબ હમ નહી જાનેવાલે
એક નઝર લુત્ફકી ઇસ ખાદીમે કમતરપેહો
બાત સબ બીગાડી કુરીદોંકી બનાને વાલે
યે અલી આપકા મદદાહ હએયા ગૌસે ઉમમ
આપ હએ બસઇસે છુડાને વાલે

ગઝલે રીંદ.

જામ ભરભકે મએ હોશરૂબા દે સકી
આજ ઇતની તુજે તોફીક ખદાદે સાકી
ખુમકા ખુમલીકે મેરે મુહુંસે લગા સાકી
બાઅદ મુદ્દત તુ મુજે આજ ચખાદે સાકી
એક દો જામકે ખાતીર ન ચુરા મુજસે આંચ
અએન મસતીમે તુ મુજકો ન દગા કે સાકી
કયાહી મમરીદોંકો પીલવાતા હએ ચુન ચુનકે શરાબ
સાકી નહરે લબન ઇસકા સીલાદે સાકી
કહીં અરવાહ ન મએ ખારોંકી મહરૂમ રહે
પહેલે એક જામ ઝમીંપર તુ લુઢદે સાકી
રહમત ઇસકી હુઇ મયે ખારોપે બદલી છાઈ
તુભી મયે ખાનેકો લીલ્લાહ લુટાદે સાકી
તેરી ઉમીદપે રીંદ આયા હએ ઉફતાંઝાં
દો વે તીલછટ હીજો શીશેમે' પીલાદે સાકી

ગઝલ રીંદ

મુજ બલા નોશકો તીલછટભી હએ કાફી સાકી
ભરદે ચીલ્લુ મે જો શીશીમે હો બાકી બાકી
ભરકે પીલવાતા નહી પાલી સાકી
માફી મએ માંગતા હું દેતા હએ આધી સાકી
ફુલ માંગુતો પીલાતા હયે ખાંડી સાકી
કરતા હએ બઝામે ગુઝરાતાકી તલારી સાકી
જામે જમ ચાહીએ રીંદોકો ન શાહી સાકી
સલતનત હએ તેરે કુચેકી ગદાઇ સાકી
જામ ઓરોંકો દીએ મુજકો પીયાલી સાકી
હકન બદખુ લગા માનીદે શરાબી સાકી

મસ્તે કમ જાને કીધર દમ્મેરહએ કુચ્યબા હુએ કંહા
ઉમ્ર સારી તેરી બઝમેં તગુઝારી સાકી
બઈ પીલેવાકે કલેજા મેરા ઠંડા કર દે
આબે અંગુરને તોં આગ લગાદી સાકી
ઓરતો હસરતે સબ રીંદકે દીલસે નીકલી
જામે કૌસરકી તમન્ના હુએ જો બારી સાકી

મુસ્તઝાદે આલમ

ઝુલ્ફ પુર પેચમેં દીલ એૈસાગીરફતાર હુવા–છુટના દુશવાર હુવા.
બયેઠે બીઠલાએ નયા ઇશકકા અઝાર હુવા–મુફ્ત બીમાર હુવાં
ખાક સહેરાકી તેરે હીજરમેં છાની અયેસી–હએસીયત તક નરહી,
પાર તલવોંકે મેરે દશતકા હરખાર હુવા–ચલના દુશવારહુવા.
આપને હમસે કહાથા કેકલ આએંગેં ઝરૂર-અબતકુ આએ નહુઝુર,
પુરા વાઅદા ન કભી આપકા અયે યાર હુવા–રોઝ ઇકરાર હુવા,
હમસે છુપ છુપકે જો રાતોંકા આસે જાતેહો–ઇસકા બાઇસતો કહો.
દોસ્તી કીસીસે હુઈ કીસસે નયા પ્યાર હુવા–કૌન દીલદાર હુવા.
મેરે બાઇસસે જહાંમે હુવા શોહરા તેરા–માન અહેસાન મેરા.
મીસ્લે યુસફ તેરા હરએક ખરીદાર હુવાગર્મ બઝાર–હુવા.

ગઝલ દીવાના

ઉતના જી ચાહે સતાલે સીતમ ઇજાદ મુજે
મીસલે તસવીર હું આતી નહી ફરીયાદ મુજે.
આકે તુરબુતપે મેરે રોકે કીયા યાદ મુજે
ખાક ઉડાને લગેજબ કરચુકે બરબાદ મુજે
આજ કયું હીચકીયાં આઇ દીલે નાશાદ મુજે
શાયદ ઉસ શોખને ભુલેસે કીયા યાદ મુજે
બુલબુલો તુમકી મુબારક રહે ગુલસ્તે ચમન
ઝુબહ કરનેકે લીએ જાતા હએ સય્યાદ મુજે
થા ઇલાહી દીલે બેતાબકો કહાં બીઠલાઉ
નઝર આતી નહી બસ્તી કોઈ આબાદ મુજે
તેગ રખરખકે ગલે પરસે ઉઠા લેતા હએ
યે લગાવટ તેરી ભાતી નહી જલ્લાદ મુજે
મયે વો દીવાના હું લીપટેગે જનાસેસે મેરે
બાદ મરનેકે ન છોડેગે પરીઝાદ મુજે

ગઝલ ઝામીન.

યા અલી જીસપે તેરે લુત્ફકા સાયા હોગા
તાજે શાહીસે બુલંદ ઉસકા તો પાયા હોગા
યા મોહમ્મદ હુએ તેરે સામને યુસુફ ઝરરા
દસતે કુદરતને તેરા હુસન બનાયા હોગા
જીસને કોનયે નમે સમજા હયે તુમે પુશતોપનહા
ઉસકો દારેનકી આફતસે બચાયા હોગા
ચાહ યુસુફકી રહી હોગી ન યુસુફકી તલબ
જીસકી આંખોમે તેરા નુર સમાયા હોગા
ખલકને જબકે ગીરાયા તુજે દીલસે ઝામીન
હઝરતે શાહને ઉલફતસે ઉઠાયા હોગા

ગઝલ ગરીબ.

કીસ કદર મંયે જો કરૂં યાર બડાઇ તેરી
અકલ હયેરાન હુએ મેરી દેખ સફાઇ તેરી
આફરીં કહીએ મીયાં તેરે મુસવ્વરકે તંઇ
જીસને ઇસ ખુબીસે તસવીર બનાઇ તેરી
કયા કરૂ કીસસે કહુ કોન કરેગા આસા
સખ્ત મુશકીલ હુએ મેરે હકમે જુદાઇ તેરી
યે જુદાઇ જો જહાંબીચ ન હોતી પેદા
યા ખુદા ખાલી ન રહેતી યે જુદાઇ તેરી
રોઝે મહશરકો ખુદા પુછેગા સખતીસે મુજે
તો મએ અએ દોસ્ત દીલાઉંગા દોહાઇ તેરી
યા મોહમ્મદ તેરા દર છોડ કહાં જાએ ગરીબ
બાદશાહીસે તો બહેતર હુએ ગદાઇ તેરી

ગઝલ નઝીબ.

હમતો આશક હંએ તેરે નાઝ ઉઠાને વાલે
તુમસે કબ દેખે હુએ મહબુબ સતાને વાલે
બંદકર કયેદે મોહબતમે ખબર લી ન મેરી
દમમેં જીસકે ફંસે દામ છુડાને વાલે
કલ શબે વસ્લમેં કયા જલ્દ બજીથી ઘડીયાં
આજ કયા મરગએ ઘડીયાલ બજાને વાલે
કલ જો રસતેમે મુલાકત હુઇ તો યુ કહા

કહાં જાતેહો તરેહદાર જલાંને વાલે
ગુઝરી મુદ્દતકે મેરે સાથ લીપટને નહી આએ
કયા હુએ યાર ગલે અપને લગાને વાલે.
યું તો ઔકાત ગુઝરતી હએ-મઝેદારીમેં,
ન મીલે ચએન મઝેદાર દીખાને વાલે.
અબકે મીલનાહો નઝીર યારશે જાકે કહેના
કયા ભલા હમ ન રહે યાર ભુલાને વાલે

ગઝલ કલંદર.

તુજેહ હએ શોક મીલનેકા તો હરદમ લો લગાતા જા
જલાકર ખુદ નુમાઇકો ભસમ તનપર લગાતા જા.
પકડકર ઇશકકી જાડુ સફાકર હુજરએ દીલકો
ધુંઇકી ધુલકો લેકર મુસલ્લાંપર ઉડાતા જા.
મુસલ્લા ફાડ તસબીહ તોડ કીતાબે દાલ પાનીમે.
પકડ દસ્ત મએ પસ્તોકો ગુલામ ઉન્કા કહતા જા.
ન મર ભુખા ન રખરોઝા નજા મસજીદમે સીજદાકર.
વઝુકા તોડદે કુઝા શરાબે શોક પીતા જા.
નહો મુલ્લા નહો બામન દુઇકો છોડ નકર પુજા.
હુકમ નાના કલંદરયાં અનલહક તું કહાતા જા,

ગલઝ જફર.

સુરીયોમે હું ન રીન્દોમે ન મયેખારોમે હું.
અએ બુતો બંદા ખુદાકા મંએ ગુન્હગારોમે હુ.
જો લેતા હએ વો બસ ફેર દેતા હએ મુજેહ,
મંએ અજબ એક જીનસે નાકારા ખરીદારોમેં હુ.
ગાલીયા દોયા નીકલવા દો તુમ અપને બઝમસે,
યેક મુદ્દતસે તુમારે નાઝ બરદારોમે હું.
હુકમ ગડવાનેકા દો લીલ્લાહ ખુદાકે વાસ્તે,
મંએ તુમારે સબ શહીદોંસે નમુદારોમે હું
મેરી મીલ્લત હએ મોહબ્બત મેરા બઝહબ ઇશ્ક હએ,
ખ્વાહા હુ મંએ કાફરોમે ખ્વાહા દીનદારોમે હુ,
ના કોઈ મુનીસ હયે મેરા ના કોઇ ગમગુસાર,
ગમહી મેરા યાર હયે મંએ ગમકે ગમખ્વારોમે હું
અએ ગફર મંયે કયા બતાઉ તુજસે જો કુચ હુંસો હુ

લેકીન અપને ૫કરેદીકે કપ્શ બરદારો મેં હું.

ગઝલ વલી.

દીલ લગા યારસે દીલ્લકા છુટના મુશકીલ,
ઇશકકા ઝખ્મ લગા ઉસકા સીલાના મુશકીલ.
હુસ્ન હએ દામે બલા ઝુલ્ફ હએ દો કાલે નાગ,
જીસકે તંઇ નાગ ડસા ઉસકા જીલાના મુશકીલ.
આતશે ઇશ્કને બોહતોંકા કીયા ખાના ખરાબ,
આગ દરીયાકો લગી ઉસકા બુજાના મુશકીલ.
તીફ્લ નાદાન હઠીલા મેરા દીલ અએ પયારે,
મકતબે ઇશકમે તઆલીમ દીલાના મુશકીલ.
જો ઉમર યાદમે ગુઝરી સો ગનીમત જાનો,
સોગયા ઇશકમે ફીર ઉસકા જગાનામુશકીલ.
રોઝ મખફી વલી ઝાહીર ન કીસીસે કરના'
હાથસે બત ગઈ ઉસકા ફીર આના મુશકીલ'

ગઝલ દાગ.

સીતમહી કરના જફાહી કરના નીગાહે ઉલફત કભી ન કરના,
તુમે કસમ હએ હમારે સરકી હમારે હકમેં કમી ન કરના
હમારી મય્યિતપે તુમ જો આના તો ચાર આંસુ બહાકેજાના,
ઝરા રહે પાસ આબરૂભી કહીં હમારી હસી ન કરના.
લીએતો ચલતે હંએ હઝરતેદીલ તુમેભી ઉસ અનજુમનમેલેકીન
હમારે પહેલુમેં બએઠકર તુમ હમીસે પહેલુ તહી ન કરના.
નહીં હએ કેછ કતલ ઉનકા આસાં યે સખ્તજાં હએ બુરીબાલાકે.
કઝાકો પહેલે શરીક કરના યે કામ અપની ખુશી ન કરનાં.
હમ એક રસતા ગલીકા ઉન્કે દીખાકે દીલકો હુએ પશેમાં
યેહ હઝરતે ખીઝરતેકો જતાદો કીસીકી તુમ રહબરી ન કરના.
બુરી હએ એ દાગ રાહે ઉલફત ખુદા ન લેજાએ અયેસે રસતે,
જો અપની તુમ ખયેર ચાહતેહો તો ભુલકર દીલ લગી ન કરના.

ગઝલ અહસન.

હમેં જબ દેખતે હયે ઉનકો ઉલફત આહી જાતી તએ,
મસલ સચ હએ કે મુહ દેખેકી ચાહત આઇ જાતી હએ,
બશરકો ચાહીએ મીલતા રહે સારે ઝમાને સે,
કીસી દીન કામ યે સાહીબ સલામત આહી જાતી હએ.

અદાવત હોગઇ હએ ઉનકો કહેનેસે રકીબોં કે,
જબ આ જાતા હએ ઝીકરઅપના મોહબ્બત આહી જાતી હયે,
અબ સકરતાહએ અએ નાસેહ નસીહત ઇશક બાઝીમે.
જવાની મે હસીનોંપર તબીઅત આહી જાતી હએ.
ગમોં ને ગોકે અહસનકો ધુલાકર કર દીયા કાંટા,
લબોંપર આહ અયે યારો બદીકકત આહી જાતી હએ.

ગઝલ અલી.

ચહેરએઅહમદ નઝરઆતાનહી વાયેકીસમત કામ બનજાતા નહી,
આપકી ફુરકતમેં ઇસ લાચારકો યા રસુલઅલ્લાહ ચેનઆતા નહી.
હો મઝારે મુસતફા પેશે નઝર, યે મુકદર રંગ દીખલાતા નહી,
યા નબી આઉં મદીનેકીસતરેહ, સાથ અપનેકોઇ લેજાતા નહી.
ચેહરએ અહમદકા જો હએ શેફતાવોકબીસુએબુતાં જાતા નહી,
આશીકે અહમદ હું મંએ અએશેખજી આપકા કહેના મુજે ભાતા નહી,
દેખું ફીરમએ રોઝએ શાહેઅરબ બખ્ત એયે અલી બદલજાતા નહી.

ગઝલ અહમદ.

ખુદાકે રૂબરૂ જબદીન કયામતકા બપા હોગા,
રસુલે હાશમી ઉમ્મતકા સારે પેશવા હોગા.
મુજે હયે ખોફ ઉસ દીનકા નજાનું કોનસા દીનહો
ઉતરકર શમસ જબ નીચે સવાનેઝે ખડા હોગા,
વસીલા હયે મુજે ઉનસે જોહએંગે દોસ્તઅલ્લાહકે.
નવાસા ઉસ પયંમબરકા શહીદે કરબલા હોગા.
કયામત-આએગીજીસદીન ઝમી ઓર આસમાં ઉપર,
તો ઉસદોનોં જહાંકે બાદશાહકા સીર ખુલા હોગા,
ગુનહગારોં કો બખશાએંગે ઝાતે કીબરીયાસે વો,
બજુઝ જાતે પયંમબરકે ન કોઇ દુસરા હોગા.
ખુદાકે વાસ્તે મુજકો વહાં પહોંચાઇયો યારો,
જહાં લે હાથમેં નેઝા ખડા મુશકીલ કુશા હોગા
શહીદે કરબલાકા ખુન જબખાતુન માંગેગી
ખુદા જાને વહાંપર ઉસઘડી કયા માજરા હોગા.
ખુદાકો યાદકરઅહમદ કયું ઇતના ખોફ ખાતાહયે,
શફાઅતકે લીએ તેરે મોહમ્મદ મુસતફા હોગા.

૧૬૫૮

ગઝલ વહશી

તેરે સાની અગર કોઇ બશર હોવે તો મએ જાનું,
બશર તો કીયા વલે શમસો કમર હોવે તો મયેજાનું
તુમ અપની ઝુલફે નાગનકો મેરે મુંહસે મીલા દેખો
અગર વોહ લાખમી કાટે અસર હોવેતો મએ જાનું
નીકાલો બુરકે કો રૂખસે રહી શબ વસલકી થોડી
તુમ અપને ઝુલ્ફકો ખોલો સહર હોવેતે મયે જાનું
જરા ચુપકે રકીબોંસે મેરી આંખોમે આ બયેઠો,
અગર કોઇ લાખભી ઢુંઢે ખબર હોવેતો મયે જાનું
તેરે વહશી મીઝાજકા મુજે ડરહએ મેરે પીઆરે
અગર હમ જાનતક દેવેં કદર હોવેતો મએ જાનું

ગઝલ તમન્ના

દીલમે વહશતકા તકાઝા હએ મચલ જાનેદો,
જબત કહેતા હયે કે ટલ જાએંતો ટલ જાને દો.
મએ કશી ખુબ કરો તો બાકી જલકી કયા હએ,
હસરતે દીલકી મેરી મેરી જાન નીકલ જાને દો,
હઝરતે દીલ ન કરો કતલને જલદી છાની,
ઠેરો ઠયેરો ઝરા કાતીલકો સંભલ જાનેદો.
હસરતો યાસ તમન્ના તુમે વહશતકી કસલ,
બાદ છોડો મુજે જંગલકો નીકલ જાને દો,
વસલકી રાત હયે અરમાન હયે દીલમે લાખો,
હોસલે દીલકે મેરી જાન નીકલ જાને દો.

ગઝલ ફકીરે

હઝાર દીલસે હું તુજપર ફીદા ખુદાકી કસમ,
મુદામ દરપે હું તેરે ગદા ખુદાકી કસમ.
નહી હું યાદસે બાહીર તેરે ઝરા એક કદમ,
સનાહી કરતી હું તેરી સદા ખુદાકી કસમ,
તુમ્હવા રહમ કરેયા નીમાહે કહરે સનમ
ન હોંગે મુજસે મએ હરગીઝજુદા ખુદાકી કસમ
તો ઉમ્મર લીખુગી અલતાફ તેરે બરકાગઝ
ન હોવે શમ્મા મેરેસે અદા ખુદાકી કસમ,
હમેશા રખતીથી દીલબર આરઝુ દીલમે

મીસાદે યારકો મેરે ખુદા ખુદાકી કસમ.

ગઝલ રીંદ.

બરબાદ ન જાએગી યે ફરીયાદ હમારી,
કોઇ તો સુનેગા દીલે ના શાદ હમારી,
ઉઠ જાએંગે જબ હમતો હમે યાદ કરોગે,
ભુલે હુએ બએઠેહો અબસ યાદ હમારી
થરા રએઠેહો અબસ યાદ હમારી
થરા રએંગે ચર્ખ ફરીશતે સભી નકર,
તાઅર્શ જો પોંહોચી કભી ફરયાદ હમારી.
અછ્છા નહીં હરવકત અસીરોંકા સતાના,
પડજાએ કહીં આહ ન સઇયાદ હમારી
રીનશાના કલામ અપના પસંદઆતા અયેરીંદ,
અકસર ગઝલેં પડતે હએ ઉસતાદ હમારી.

ગઝલ ખામોશ.

તુ ન કર અપને લીએ તદબીર અપને હાથસે,
કામ કરતી હએ તેરી તકદીર અપને હાથસે,
ગબ્રકો કર રામ રામ ઓર શેખસાહીબકો સલામ,
હકને ખીચીં હયે હરયેક તસવીર અપને હાથસે.
કલબ અપના સાફ કરલે સોના રૂપા હએ પેદી,
કૈફહે પારસકે તંઇ અકસીર અપને હાથસે.
કબ્રપર મજનુંકો જાવે લએલી ગર દામન કુશાં,
લાશ નીકલેગી કફનકો ચીર અપને હાથસે.
દામને આલુદાહ અયે ખામોશ હોતા કય અજબ
પાક કરદેં રઝરતે શબ્બીર અપને હાથસે.

ગઝલ રીંદ

જો ઉસકે હકમેં સમજા વો બહેતર બના દીયા
સુજરા ફકીર તુજકો તવંગર બના દીયા,
ખાલીકને એક એકસે બહેતર કીયા હયે ખલક
દારા કોઇ કીસીકો સીકંદર બનાદીયા.
ગાફીલ મુકામે રશક નહીં જાકો શુક્ર હએ,
સોસે બુરા તો એકસે બહેતર બનાદીયા,
સાહીબ કમાલ રખતે હએ અકસીરકા ખવાસ.
સુટકી ઉઠાંઇ ખાકકી ઓર ઝર બના દીયા.

મરદ મઝે તૌક પાઉમેં ઝંજીર ડાલી રીંદ,
સોદાયુંકો અપને યે ઝેવર બનાદીયા.

ગઝલ મોમીન.

વો જો હમમે તુમમે કરારથા તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો
વોહ યાને વાયદા નેબાહકા તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો.
વો જો લુત્ફ મુજપે થા પેશતર વો કરમકે થા મેરે હાલપર.
મુજે સબ હએ યાદ ઝરા ઝરા તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો;
વો નયે ગીલે વો શીકાયતે વો મઝેહ થઝેહકી હીકયતે,
વો હરેક બાતમે રૂઠના તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો,
કભી બયેઠ સબમે જો રૂબરૂ તો ઇશારતોંહયે ગુફતગુ.
વો બયાન શોકકા બરમલા તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો,
કભી હમને તુમમેભી ચાહથી કભી હમસે તુમસે નીબહાથી,
કભી હમભી તુમભીથે આશના તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો;
જીસે આપ ગીનતેથે આશના જીસે આપ કહેતેથે બાવફા.
મંઝે વહી હું મોમેને મુબતેલા તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો.

ગઝલ નયાઝ.

ઇશ્કમે તેરે કોહે ગમ સરપે લીયા જો હો સોહો
એશો નીશાતે ઝીન્દગી છોડ દીયા જો હોસોહો.
દીજરકી સબ મુસીબતે અઝેકી ઉસ્કે રૂબરૂ,
નાઝો અદાસે મુંસ્કુરા કહેને લગા જો હો સો હો
અકલકે મદરેસેમે ઉઠ ઇશ્કકે મઐકદેસે આ,
જામે શ્રનાંબે બે ખુદી અબતો પીઆ જો હોસોહો.
હસ્તીકી જો સરામે આ ગાતકી રાત મસ રહા,
સુબ્હ અદમ હુવી નમુદ પાઉં ઉઠા જો હોસોહો;
પુછો ન મુજ મરીઝસે યારો સલાહે કાર તુમ,
અપને તો અબ રહે નહી હોશ બજા જો હોસોહો;
દુનીઆકે નેકો બદસે કામઅબતો નીઆઝ કુછ નહી.
અપનેસે જો ગુઝરગયા ફીર ઉસે કયા જો હોસોહો.

ગઝલ જામીન

દીખલાદે જમાલ અપના તલબગાર હું તેરા,
મુસાફી તરેહ તાલીબે દીદાર હું તેરા.
કુછ હુરકી ખ્વાહીશ હએ ન જન્નતકી તલબહએ.

મુદ્દતસે મેરી જાન ગીરફતાર હું તેરા
દુનયાંમે ગુલીખાંકી સીફત અએ મેરે યુસુફ,
બાઝારે મોહબ્બતમેં ખરીદાર હું તેરા.
બેહોશ કીયા હએ મુઝેહ જલ્વેને તુમ્હારે,
ઈતની તો ખબર હએ કે ખબરદાર હું તેરા.
બુલબુલકી તરેહ શોરો ફુગાં કરતે હએં બદખ્વાહ,
મએં ખાર નહી યાર મએં ગુલઝાર હું તેરા.
મએ બાદએ પએમા ગમે વહેદતકા હું સાકી,
હે જામે મોહબ્બત મુઝેહ મએ ખ્વાર હું તેરા.
અએ સાહેબે ગએરત મેરી જલદીસે ખબર લે,
બદનામ હુવા મએં સરે બાઝાર હું તેરા.
કાંટાસા ખટકતા હું રકીબોંકે જીગરમે,
ગુલહું મએ તેરા બાગકા યા ખારહું તેરા
ઝામીન તેરી કુદરતસે લગે જાનહએ પ્યારે,
આ મીલ મેરે ઈસા કે મએ બીમાર હું તેરા,

ગઝલ.

ખુદા જાને યે કીસ્મતમે હમારે ક્યા લીખા હોગા.
જો ઝાહેર હયે સો દેખેંગે મગર બાતીનમે ક્યા હોગા.
જો હએ મહબુબ અલ્લાહકા હમારા વો વસીલા હયે,
નવાસા જીસ પયમબરકા શહીદે કરબલા હોગા.
ન હોવેગી ઝમીં આસ્માં ક્યામત હોવેગી કાયમ,
ફના ફીલ્લાહ હકે ગુલશનમે યેક ગુન્ચા ખીલા હોગા.
ઉસે ક્યા ખબર હએ યારો અઝાબે રોઝે મહશરકા,
કે સાબીત જીસકે સીનેપર દરૂદે મુસ્ન ઝાતા હોગા.

ગઝલ હકીમ.

હમને અખલાક કો સો રંગ બદલને દેખ
પર મએ કીસમતકે નવીસ્તેકો ટલતે દેખા.
મરઝે ઈશ્કમે આજીઝ હએ ખુદાઈ સારી.
સદ ફલાતુંકો યહાં હાથકી મસલતે દેખા,
બઝમે દુનીયાંમે અજબ હએ ન જુનું હો અસર
યાં ફરીશ્તો કે તઈ પાઓં ફીસલતે દેખા.
દેખ તુજ પરતોએ દીદારકે ઈનસા ક્યા હએ,

હમને કોહ તુર કો ઇસ જા ન સંભલતે દેખા.
સબ તડપતે હએ જુદાઇસે સનમકે બીસમીલ,
લખતે દીલ હમને ફકીહકોભી નીગલતે દેખા,

ગજલ કેસ.

જાકે ગુલઝારસે સઇયાદ ફીરાયા ઉલટા,
કયા નસીબા હયે તેરા બુલબુલે શયેદો ઉલટા.
તને ઉરીઆનીસે બહેતર નહી દુનીઆમે લીબાસ,
યે વો જામા હયેકે જીસકા નહીં સીધા ઉલટા.
ગાલીયાં આપહી દો આપહી હો જાઓ ખફા,
જાકે ગએરોસે કરો ફીર મેરાશીકવા ઉલટા.
નામ ઉસ્ને જો સુના ઇસ્કકી બીમારીકા,
મેરે દરપરસે ફીરા આકે મસીહાઉલટા.
યાદ આયા જો મુજેહ કુએ સનમ હશરકેદીન
દરે ફીરદોસ તલક જાકે ફીરઆયા ઉલટા.
નાલા કરનેસે મેરે ચાર ખફા હોતાહએ,
રહમકી જા ઉસે આ જાતા હયે ગુસ્સા.
કયેસકે તરહસે હો જાતે હઝારો શયેદા.
પરદા મહમીલકા જો રખ્તી કભી લયેલા ઉલટા,

ગજલ રઝા.

તુને કુછ કદર મેરી આહ ન જાની અફસોસ
કદરદાનીસે કોઇ બાત ન માની અફસોસ
દાસતાં દરદ કી અપની મં યે કહું કીસકે આગે,
કોઇ સુનતા નહી મેરી કહાની અફસોસ
ચશમેં તરઝોઆફે બદન પુશકીએ લબ ઝરદીએ રંગ
યે મીલી દરદો મોહબ્બતકી નીશાની અફશોસ,
દીલ અગર કહેનેમે હોતા તો યે દુખ કીયું હોતા,
હએ બગલમેભી મેરે દુશમને જાની અફશોસ,
રહમ આતા હએ રઝા દેખ તેરા હાલ મુજે,
મુફત બરબાદ ગઇ તેરી જવાની અફશોસ.

કાફી.

જીનુ ઇસ્કમે સર ન દીયા દો જુગ જીઆ તો કયા હુવા-જીનુ
જોગી જુગત જાને નહી કપડ રંગા તો કીયા હુવા,

અપના ઘટ રંગા નહી પ્રગટ રંગાતો કયા હુવા,
દરીયા કીનારે માલમ ખડા માલર જાને દરીયા મેરા
ડુબકી દીયા મોતીના મીલા માલમ બનાતો કયા હુવા
મકકે મદીને શેહેરમે સીઝદા દીયા તો કયા હુવા—
દીલકા કુફર છુટા નહી કાબમા પડા તો કયા હુવા—જીનુ
ચરખા પુકારે રૂઈ રૂઈ આશક પુકારે મઓલા તુહી તુહી,
આદમકુ દમ પુછા નહી રો રો મુવા તો કયા હુવા—જીનું
કહે છાવલી સુનરે પીયા પીઉ પીઉ કરતે મેરા જીવ ગયા,
જીનું પ્રેમરસ ચાખા નહી રસીઆ બનાતો કયા હુવા—જીનું

બહારે ગુલશન.

ભાગ ૫ મો.

ગઝલ

બુતોંસે બચકે ચલતા હુ પર આફત આહી જાતી હએ,
યેહ કાફીર વોહ કીયામત હે તબીયત આહી જાતી હએ.
યે સબ કહેનકી બાતે હએ હમ ઉનકો છોડ બેઠે હએ
જબ આંખેચાર હોતી હએ મુરવ્વત આહી જાતી હએ.
બનાવટસે નહી નાઝુક મીજાઝ કુછ હસીનો પર,
ખુદા જબ હુસ્ન દેતા હએ નીઝાકત આહી જાતી હએ
ન ઉલઝે તઆના દુશમનસે એસા હોઈ જાતા હએ
જહાં ઈખલાસ હોતા હયે શીકાયત આહી જાતી હએ
ઝહીર ખસતાં જાં શબ સોરહા કુછ કહાકે સુનતે હએ
તઆ જુબ કીયા હયે ઈનસાંકો હુમીયત આહી જાતી હએ

ગજલ સઆદી.

આએ માંહે આલમ સો જનમ અઝમન ચેરા રંજદઈ
અગો શામાશયઅફ રેઝે મન અઝમન ચરા રંજીદઈ.
યકશબ હેરા રેહેમાં કુનમતાજાનો દીલકુરબાં કુનમ.
જાએ તો દર ચસમાં કુનંગ અઝમત ચરા રંજીદઈ.
મન આશકે ઝાર તો અમ અઝજાં વફાદારેતોઅમ,
તાઝીદા અમ બારે તો અમ અઝમન ચરા રંજીદઈ
મન આશકે દીવાના અમ અઝમન ચરા રંજીદઈ
તુ શમઆ મન પવાના અમ અઝમન ચરા રંજીદઈ,

રંજીદઇ રંજીદઇ અઝમન ગુના ચેદીદીદઇ
દાયક ગુનાહ બખશી દઈ અઝમન ચરા રંજીદઇ.
મન સાદીએ દીલ ખવાહેતો અબરૂએતોતું માહનો,
મનયારનેકો ખવાહતો અઝમના ચરા રંજીદઇ,

ગઝલ સાઇલ.

કહુ કયા રૂતબએ વાલા મોઇનુદદીન ચીશતીકા,
જીસે દેખા વો હયે શએદા મોઇનુદદીન ચીશતીકા,
તુરખ વીરદે ઝબાં હરદમ યે નામે પાક અયે આદમ
ચીરાગે મંઝીલે ઉકબા મોઇહેદદીન ચીસતીકા
તમન્નાહે મલાઇકકોકે ચુમે આનકર ચોખાટ,
કુચ્છ એસાહી હે દરવાઝા મોઇનુદદીન ચીસતીકા.
ચલોં અયે તીશનગાનોંમા આરે૨ત સેરાબ હોં ચલકર.
રવાના ફયેઝકા દરીયા મોઇનુદદીન ચીસતીકા,
નહી ખાઇશ તેરે જનતકી એ રીદવાં નહી હસરત,
હમે કાફીહે દરવાઝા મોઇનુદદીન ચીશટીકા.
બર આયા ઉસમે જો કોઇ રહા માહફુઝ દોઝખસે,
દરે જન્નતહે દરવાઝા મોઇનુદદીન ચીશતીકા,
ગુલામે ખાક પા હું મએ ગુલામે ખાક પાસાઇલ,
મોઇનુદીન જીલાંકા મોઇનુદદી ચીશતીકા,

ગઝલ ચીશ્તી.

નાઓંમે નદીયા ડુબીજાએ ઝરા તુમ દેખોરે લોકો—નાઓ.
એક અચંબા હમને દેખા મછલી ચાબે પાન.
કવા બજાવે બાંસરી ઓર મેડક તોડે તાન—નાંઓંમે,
એક અંચબા હમને દેખા કુવેમે લગ રહી આગ.
કીચડી પાની જલ ગયા ઓર મછલી રહે ગઇ સાર—નાઓ
ધડા ન ડુબે ધડી ન ડુબે હાથી મલમલ નાહે.
કોટ કંગુરે પાની ચડ ગયા ચીંટીયા પીઆસી જાય—ના,
સાંસ કુવારી બહુ હમલસે નનંદ સુહેરા ખાએ;
દેખને વાલી પુત જની તો પડોસન લોલી ગાએ—નાઓંમે,
ક્રોડી ચલી સાસરેરે નઓ મન કાજલ બાહાઈ,
ઘુરે હાથી લીએ બગલમે ઇંટ લીએ લટકાએ—નાઓંમે.

ગઝલ નઆત.

રૂખ બતા અરશપે નઅલેએનસે જાને વાલે,
શબે મેરાજમેં અલ્લાહકો પાને વાલે.
ઈતિના તરસાઓ ન બસ હીજરમે લીલ્લાહ મુરેહ,
યા નબી ઉમ્મતે આહીકે છુડાને વાલે.
ઝીદાં કર ઇસ દીલે બેતાબકો બુલવાલો શીતાબ,
આપ તે કુમસે હએ મુદોકો જીલાને વાલે.
ઉનકા દીદાર દીખા મુજકો ઇલાહાં જલદી;
જો હએ ઉમ્મતકો મોહબ્બતસે ભુલાને વાલે
હશરમે પાએગે હરએકસે આલા રૂતબા,
ઉમ્મતે હઝરતે અહમદકે કહાને વાલે,
દાખીલે ખુલ્દે બરીં હશરમે હોંગે લારએબ,
નઅતે અહમદકે જો હએ પઢને પઢાને વાલે
હશરમે કમું ન રહે ઝેર સીવાએ અહમદ,
સરકે બલ મહફીલે મીલાદમે આને વાલે
અરઝુ વોહ કમી જીનહાર જનાંકી નકરે,
યા નબી હકીકે કમતરકે બરોઝે મહશર.
આપ લારએબ હો જન્નતકે દીખાને વાલે.

ઠુમરી જીલા.

અપને શાહેઝાદે આલમકે લીયે
જંગલ સહેરા બીયાબાન ફીરી–અપને
તન ખાક લગા પહેની કફની
લે જોગનકા સામાન ચલી–અપને.
ઉતર દખન પુરબ પચ્છમ,
દીલ્લી શહેર મુલતાન ફીરી–અપને.

દાદરો

નઝારા ભર મારારે, હો ગેરીઆને—નઝારા
અરે ફુલ માલી સૈયાં ફુલ માલી.
કહોરો બીહારીસે—નઝારા ભર મારરે.
સૈયાં તુતો લાઇ હારે તુતો લઇ.
સુગર લીનો થોડારે—નઝારા ભર મારારે,

સઇયાં તોરી તીરછી નઝર મોપે પ્યારીરે.
જાદુવા કર ડાલોરે—નઝારા ભરું મારારે,

કુમરી—જીલ્લા.

દીલદેકે હમે બદનામ કીઆ, અબ કહાં જાતે હો મેરા પીઆ—દીલ
કારી ગટાં ગન હોવે હટા, અબ થર થર કાંપે મેરા જીઆ—દીલ

કુમરી.

કાહે મોહે ગવાલન જટકે, મેં જાઉં તોરે લટકે—કાહે.
લછન તોરે સુની સયાની. આંખયાંમો ખટકે—કાહે.
મીઠે મીઠે મોહે લુભાવે નૈનાં તેરી હટ હટ હટકે—કાહે,

ખ્યાલ કાહાનડે.

ઘર જાને દે છાંડયે રી બૈયાં
હા હા કરતા તોરે પૈ પડતહુ મે હનસે જુકેરેયાં—ઘર
અગર બગરરે લોકવા સુનત ચરચા કરતે બીરજ નારીય.
જાવોજી જાવોજી નાતો ખ લાગે ગાલિયાં—મોહન

કુમરી.

કબુ હોતે ખુશી કબુહોતે ખફા એસી નાદાનોકી દોસતી કયા—કબુ
એ સામે જનતી પો ગત નહીં કરતી—
કોટાસા જીવરા લેતી બલા—એસી નાદાનોકી દોસતી કયા—કબુ

કુમરી.

પીત જોડેકી લાજ રાખો સઇયાં દુર દેશ મત જાવો.
મોરે બાલમાં—બીનતી કરૂં કપકરૂં પઇયાં દુર દેસ મત.
મોરે સઇયાં હાથ જોડું કડપરૂં પઇયાં—પીત જોડેકી

ગાયન.

નૈનાં લગાએ કહાં જાઓગે ખલાસી મીયા—નૈનાના લગા,
કપતાન ખાવે મુરગી સરંગ ખાવે બકરા
હમ ગરીબ ખલાસી કહી ઓઝડી,
કહી ફેફસા કહી તીલ્લી રે—નૈના લગા,
કપતાન પીવે મકસા સરંગ પીવે બીરાંડી
હમ ગરીબ ખલાસી કહી ઓઝડી,
કહી ફેફસા કહી તીલ્લી રે—નૈના લગા.
કપતાન પીવે મકસા સરંગ પીવે બીરાંડી
હમ ગરીબ ખલાસી કહી તાડી,

કહી મેવડા કહી રાસી રે—નૈના લગા
કપતાન ખાવે કટલેસ, સરંગ ખાવે બચેદે.
હમ ગરીબ ખલાસી કહી ખીચડી,
કહી સડી કહી ચટનીરે—નૈના લગા,
કપતાન ફીરે ઘોડે સરંગ ફીરે ગાડી,
હમ ગરીબ ખલાસી કહી ચલતે.
કહી ગીરતે કહી પડતે રે—નૈના લગા,
કપતાન સોવે કેબીન સરંગ સોવે ફાલકા,
હમ ગરીબ ખલાસી કંહી તુતક,
કહી મેરા કહી ફાલકારે—નૈના લગા.

બાહારે ગુલશાન.
ભાગ ૬ ઠો.
જુગની.

પરદેસને જુગની લે ગઇ—પંજાબન જુગની લે ગઇ.
મેરી દીલબર જુગની લે ગઇ—
મેરી જુગનીકે તાગા કાલા—કોઇ લે ગયા કીસ્મત વલા,
મેરી પીઆરી જુગની લે ગઈ—
મેરી જુગની બડી હયે થગતી—સો આઇ ઉસ્કી મંગની.
મેરી ભોલી જુગની લે ગઈ—
મેરી જુગનીકા તાગા લાલ—જુગની રંગ બરંગ કમાલ.
મેરી મતવાલી જુગની લે ગઈ—
મેરી જુગનીકા નાઝુક મોતી—દીલ રખે ફીરાકમે રોતી,
મેરી ભોલી જુગની લે ગઈ—

ગઝલ—ઇન્શા.

ઝીડકી સહી અદા સહી ચીને જબી સહી
યે સબ સહીપર એક નહીકી નહી સહી
મરના મેરા જો ચાહે તો લગ જા ગલેસે ટુક,
અબ કાહે દમ યે મેરા દમે વાપસી સહી
ગર નાઝનીન કહેનેસે માના બુરા હો કુચ,
મેરી તરફ તો દેખીએ મઝે નાઝની સહી.
આગ બડે જો જાતે હો કયું કઓન હયે યહાં,

જો બાતજો હમકો કહેની હયે તુમસે નહી સહી.
મન્જુર દોસ્તી જો તુમે હયે હરયેકસે,
અછા તો ક્યા મઝાયકો ઇન્શાસે ભી નહી.

શેઅર.

પાની ભરે હયે યારો યહાં કુરમઝી દોશાલા,
બંનીકી સજ દીખાકર સકનીને માર ડાલા.

ગઝલ વલી.

બે વફાઇ નકર ખુદાસુ દર, જગ હસાઇ નકર ખુદાસુદર.
હયે જુદાઇમે ઝીંન્દગી મુશ્કલ, આ જુદાઈ નકર ખુદાસુદર.
ઉસકું જો આશનાઇ દરકાર હયે, આશનાઈ નકર ખુદાસુદર,
આરસી દેખકર ન હો મગરૂર, ખુદ નુમાઇ નકર ખુદાસુદર.
અયે વલી ગઅેર આસ્તાને યાર, જુબ્બે સાઇ નકર ખુદાસુદર,

શેઅર.

ઉદી વસ્માકી નહી તેરે રઝાઈ સરપર,
માજબીં રાત વય તારો ભરી છાઇ સરપર.

ગઝલ–ઈન્શા.

જો ચાહે તુ મુજસે હસોડેકી ખઅેર,
તો યું દેખ ઇસ ઘોડે જોડેકી ખઅેર.
ફુદાદે નશેકે મેને રખ્શકો,
મીઆ સાકી ઈસ ઝુલ્ફેકઓડેકી ખઅેર.
દીખાઇ મુજેહ સઅેર બાગે ઈરમ,
ઇલાહી હો ઇસ સબ્ઝેઘોડેકી ખઅેર.
હસાયા જો મંઅેને તો બોલે નહી
નઝર આતી કુચ પસ નગોડેકી ખઅેર
લગા બયેઠ ઇન્શાકો ઠઓકરતોં યેહ
અરે અપને સે.નેકી તોડેકી ખઅર.

શેઅર.

રાતકો કહેને લગા એરૂકે મુંહપર હાતફેર
કુદરતે હકસે લગી હાત અંપેકે બટેર.

ગઝલ ફેરહત,

કીસ્સએ હીજરે બુતાં હોશમે આલું તો કહું,
થામ લું જબ્ત કરૂં દીલકો સંભાલું તો કહું.

દેકે દમ દામ જો પુછે તો કહા સુસ્તુકને.
અયે ઝુલેખાં હસે બાઝાર દીખાયું તો કહું-
ઝરે રૂખ્સારસે ઓસે કી હો સું કયા કીમત,
આશની દેખલું કસ દેખલું તાલુ તો કહું.
ઝરે દીલ અપના યે ખાલી રહે અભી કયા માલુમ,
દેખલું જાયલું ખુબ આય દીખાલું તો કહું
સર ગુઝરતે ગમે ગેસુસે યે બરહમ હોગે,
અપને સર બચેકે બીહાએ જો બલાલું તો કહું.
રાઝ દીલકી ન કીસીકો હો ખબર કાનો કાન,
ફેરહત અગીઆરકો જબ બાજમસે ટાલું તો કહું.

ગઝલ ઝામીન.

દીખ હે ;મકોજમાલ અપના મંએ જાંતલબહું યે તાલ કયા હયે
યે ખાકસારોસે રન્જ કયા હયે યે એકસોસે મલાલ કયા હયે. ;
કમાને અબરૂએ તેગ ખુની કઝા હયે કબઝેમે ઉસકે કાતીલ,
તુમ્હારે અબરૂકે આગે મેહેરૂ ફલક પે રોશન હીલાલ કયા હયે.
લગી હસે જંજાલ મેરી જાકો મંએ પેંચ ખાતાહું મીસ્લે સુમ્બુલ
કે કયેદ કરનેકો મુર્ગે દીલકે તુમ્હારી ઝુલ્ફોકા જાલ કયા હયે.
યે મીઠી બાતે અદાકી છનવન રસીલી આંખોને હમકો મારા,
જો તેગ બુરરાસે હમકો મારો તો આપકા કુચ કમાલ કયા હયે.
યે દીલમે હસરતહી લે ચલે હમ ઝબાપર અપના યેહી શીકાયત,
કભી ન પુછાકે તેરા ઝામીન હમારી ફુરકતમે હાલ કયા હયે. ;

લાવણી.

તેરી ઉલ્ફતપે હુવે બદનામ ન નીકલા તુજસે હમારા કામ
ખફા કયું હમસે હુવે જાની-જુદાઈ કયું દીલપર ઠાની.
છગર ગુલ ગુલકે હુયે પાની ઉઠાઇ લાખો પરેશાની,
ચંચલ અચપલ ચલી રસ્તેસે હમપે ચલાવે તીર.
તુજકો ખુદાકી કસમ હએ જાલીમ બતા મેરી તકસીર,
ખોલા હએ ગાંઠકા હપને દામ—ન નીકલા તુજસે,
દીલમે લગીલગી હએ દરશનકી—ગાંઠ તુમ ખોલોતનમનકી
હુવાએ મીસાલ ગુલશનકી જાએગી બહાર જોબનકી.
કહસે દીલ બેકલ હએ મેરી જાં સુનકે તેરી તકસીર,
હાલપે મેરે લુત્ફ કરમકર બેહેરે ખુદા બેપીર.
ગુઝરા રો રો સુબ્હ વ શામ—ન નીકલા,

દીખાકે ઝુલ્ફ મુતે ગલેમે ડાલી તઓકે ઝન્જીર.
નીગાહ બરછી અબરૂ શમશીર દીલે આશકકો ડાલા ચીર.
શકલ પીઆરી તેરી મેરી આંખોમે હઅે દીન રઅેન.
યાદમે તેરી આઠ પહર રહેતા હું બે ચઅેન,
નહીં એક પલ દીલકો આરામ—ન નીકલા.
અભી મીલના હોતો આ મીલ વગર ન કત્લહી કર કાતીલ,
ન જાના છોડ મુજેહ બીસ્મીલ કે આ હો મેરી મુશકીલ,
ખીઆલ નીખારે ઇંસાજીરે ઓર નઅે હયે છંદ,
સુનકે સબાકે બીચ ઝબા દુસ્મનકી હોગઇ બંદ
શાહઅલી ફકીરકે હયે કલામ—ન નીકલા.

અજી સાહેબ નતીજા મીલ જાયેગા—તર્જ.
તયાર હયે મેલા માહીમકા અયે યાર હયે મેલા માહીમકા,
ચલો ચલેંગે સઅેર કરેંગે ફીર દેખેંગે કબ=હયે મેલા,
હહયે ખુબ રૂશનાઇ માહીમકે ઉરસમે,
હરએક દુકાન સજાઈ માહીમકે ઉરસમે
કાસમતસે રસાઈ માહીમકે ઉરસમે
સુરતકી હઅે મીઠાઇ માહીમકે ઉરસમે
રેલ યા વીકટોરીઆમે ચલેંગે ફીર દેખેંગે કબ—હયે મેલી

મેરે ગમકા તરી સુનીએ ફીસાના-તર્જે.
કોઇ ખોયા કોઈ કમાયા યે રંગ લાયા મેલા માહીમકા,
યેકકો બીગાડા યેકકો બનાયા યે રંગ લાયા મેલા માહીમકા
કરકે ઝીયારત ફાતહા પડકે કોઇ હુવે દીલશાદ,
કોઈ રૂપીઆ હાર જુગારમે રો રો કરે ફરીઆદ.
કોઈ ગીરદી બનાયા જીત ન પાયા—યે રંગ લાયા મેલા
પીકે શરાબ તાડી ઝાઇ ફીરતે મચાતે ધુંમ
કરકે લડાઈ કઅેદ હો ચોકીમે રહે મગમુમ.
સુબ્હે હોશમે આયા તો પચાતાયા—યે રંગ લાયા—મેલા
યા કહી મુજરા સુનનેકે જા બયેઠે હો સરસાર.
રંડીકા નશેમે દેકે રૂપે નાંદા આખીર કાર.
પાસ ચઅસા ન પાયા રોટીન ખાયા યે રંગ લાયા—મેલા

આયા ઓરસ માહીમકા હુવા હજુંમ અ લમકા— આયા
સજે સજાએ દુકાન કાબીલ સઅરકે હયે હજાર •
કંહી બરફી સુરતકીયા અજબ મઝેદારકા હયે બેપાર—આ
વીલાયતી સામાનકી દુકાના પર હયે તાઝાબાહાર.
હયે અજબ સુનઅતદાર ગુલો અશજાર કહી અસબાર,
કહી પે મુજરા કરતી બયોઠી કોઈ પરી દેખસાર.
બયેઠે સુનતે રએ ઝરદાર મસ્ત શરશાર ખુદારકી ખબાર,
કંહી ચાહ ટાસ્નોમે સુરગ બીરયાની મઝેદાર
ખાતે ઝાહીદ મંચ ખારતે લાચા ભજીએ પરમાર—આયા
કંહી પીલોને કંહી તંબોલન કર બયેઠો સીગાર,
ખાને આતે હયે બીસયાર બીડે તૈયાર મસાલેદાંર આયા,
કંહી જુઆરી બાહ- ઘરોંમે ખેલાતે હંએ જુગાર.
કંહી ચોરોને અપના કાર કરતે હુશીઆર ખડે દીલદાર
ફાતહા પડને જાતે હોંગે હજારમે દો ચાર
બાકી સબ અપને કાર કરને એક બારજાતેહુશીયાર—આયા

ગઝલ ઝાહીદ

કયા રંગ બીગડને લગ દુનીઆકે ચમનકા તર્જ,
કયા કીજાએગા શીકવા શરાબીકે ચલનકા.
જીસકે કે ભરોસાહી નહી કપલો સુખનકા,
મએ બવારી લગે કરને જો શુરફા સારે બાઝાર
ખાને લગે પઝ મુરદા કમીનોંકે દહનકા,
મએ બવારીમે કર દોલતે એજદાદકો બરબાદ
આફસોસ રહા મરકે વો મહોતાજ કફનકા,
અફઆલ નસારા તે મુસલમાનીકા દાવા
બેજા હએ ખુરશ હમ રહે મએ ચાપ મટનકા,
તુ નશેમે બેહોશ હશે કયા ફરહ કરેગાં
ઇન્સાફ તો કર હોશમે બીબી વો બહેનકા,
મએ નોશીસે કર તોબાહ નસુહાકી તરહસે.
બવાહાં હો કયામતમે રીદવાકે ચમનકા,
બચે બવારીસે પરહેઝ કરો ભાઇ મુસલમાં,
લાઝલ હએ તુમેહ માનના ઝાહીદકે સુખનકા,

તમામ શુદ.